

A romantic couple is shown in profile, kissing. The scene is backlit by a warm, golden light, likely from a setting or rising sun, creating a soft glow around their silhouettes. The background is a clear, light blue sky. The overall mood is intimate and tender.

Búranie mýtov o autizme

Mgr. Helena Vlínková

Čo je autizmus?

„Autizmus je niečo, čo človek má, nie je to žiadna ulita, v ktorej je osobnosť uväznená. V škrupinke nie je schované normálne dieťa. Autizmus je spôsob bytia. Autizmus preniká všetkým. Prechádza každou skúsenosťou, celým vnímaním, každým zmyslom, každou emóciou. Autizmus je súčasťou existencie. Osobnosť sa od autizmu oddeliť nedá.“

Jim Sinclair

MÝTUS 1

Deti s autizmom sa nemaznajú a nie sú kontaktné

- Väčšina detí s autizmom má fyzický kontakt rada a svojim rodičom vyjadruje pozitívne city (sahnú si im na kolená, objímu ich, dajú pusu, vyjadria bližší vzťah, prejavia radosť zo stretnutia...).

MÝTUS 2

Ľudia s autizmom nemajú záujem o priateľstvo

Ľudia s autizmom **o priateľstvo často stoja, ale nevedia, ako ho nadviazať** a ako si ho udržať.

Často sa o kontakt snažia **veľmi neobratným spôsobom**. Ich odlišné záujmy a iný spôsob komunikácie ich posúva mimo kolektív rovesníkov. Pri snahe získať si pozornosť a priateľov, sa správajú sociálne nevhodne. Ich sociálnu naivitu ich zdraví rovesníci niekedy zneužívajú.

MÝTUS 3

Ľudia s autizmom nenadväzujú očný kontakt

Je pomerne dosť ľudí s autizmom, ktorí **očný kontakt nadväzujú**. Mnohí dospelávajúci, či dospelí s autizmom uvádzajú, že sa očný kontakt naučili používať, ale nie je pre nich prirodzený.

MÝTUS 4

Autizmus postihuje predovšetkým deti vzdelanejších rodičov

Autizmus však zďaleka nepostihuje iba vysokoškolsky vzdelaných rodičov. Autizmus má väčšinou pôvod v genetických alebo metabolických zmenách v organizme, ktoré sa zväčša udejú ešte v prenatálnom vývoji dieťaťa. Bez ohľadu na vzdelanie jeho rodičov. V tomto smere súhlasím s názorom jednej známej českej psychologičky špecializujúcej sa na autizmus: „Autizmus si nevyberá deti podľa vzdelania ich rodičov.“

Prieskumy z ambulancií a špeciálnych škôl môžu ukazovať na väčší výskyt autizmu u detí rodičov s vyšším vzdelaním. Možno je to preto, že vzdelanejší rodičia sú existenčne lepšie zabezpečení a môžu rýchlejšie diagnostikovať problém a teda aj skôr vyhládať odbornú pomoc v prípade podozrenia na autizmus u svojich detí. Potom sa aj výraznejšie objavujú v štatistikách o autizme. To však neznamená, že autizmus nie je prítomný aj u detí z iných rodín...

MÝTUS 5

Videli sme niekoľko detí s autizmom a tie sa veľmi líšili od nášho dieťaťa, domnievame sa teda, že o autizmus nejde

Poruchy autistického spektra tvoria **veľmi rôznorodú diagnostickú kategóriu**, prejavy sa výrazne odlišujú. Rovnakú diagnózu zdieľajú ľudia nadpriemerne inteligentní, aj ľudia s poruchami učenia sa, alebo ľudia s mentálnou retardáciou. Niektorí ľudia s touto diagnózou si vyžadujú **špeciálne vzdelávanie** a neustály dohľad, iní žijú samostatne, sú úspešní v zamestnaní a vedú spokojný rodinný život.

MÝTUS 6

Ľudia s autizmom bývajú geniálni

Poruchy autistického spektra sa vo väčšine prípadov spájajú s **mentálnym postihnutím**. Geniálne schopnosti Rain Mana sa môžu u ľudí s autizmom vyskytovať, ale ide o extrémne vzácne prípady.

MÝTUS 7

Ľudia s autizmom majú svoj svet, nevnímajú, čo sa okolo nich deje, zaujímajú sa viac o veci, ako o ľudí, rozhodli sa nekomunikovať. Len keby chceli, mohlo by byť všetko inak, ale sú tvrdohlaví...

Ľudia s autizmom majú výrazný **handicap v rôznych schopnostiach**. Niet sa čo čudovať, že sa do komunikácie a sociálnych vzťahov nechcú zapájať. Prináša im to hlavne nepochopenie, neistotu a úzkosť. Pred takými situáciami sa prirodzene všetci snažíme unikať, alebo ich ignorujeme, pretože nám neprinášajú význam a úžitok. To, že sa dieťa s autizmom **vyhýba komunikácii** a nenadväzuje sociálne vzťahy, nie je preto, že sa tak rozhodol.

Je to **dôsledok jeho handikepu**. Ignorácia ale neznamená nevnímanie, mnohí ľudia s autizmom síce nereagujú, ale vnímajú veľmi dobre.

MÝTUS 8

Človek s autizmom je nevychovaný a rozmaznaný . Keby ho rodičia vychovávali prísnejšie, bolo by po autizme.

Správanie sa autistov tak skutočne môže pôsobiť. Deti sú považované za nevychované a zodpovednosť za ich správanie je jednoznačne pripisovaná rodičom. Deti s poruchou autistického centra sú skôr než nevychované, **náročne vychovateľné**, zároveň veľmi náročné na starostlivosť. Rodičia sa musia **vo výchove angažovať niekoľkonásobne viac**, aby dosiahli určité pokroky. Zvyčajne potrebujú pri výchove odbornú pomoc, bežné výchovné metódy, ani fyzické tresty na autizmus neplatia.

MÝTUS 9

Rodičia zapríčinili autizmus svojím správaním

Ešte stále sa občas stretávame s informáciami, že za správanie a postihnutie svojich detí môžu sami rodičia, napríklad tým, že im **neprejavujú dostatočne svoju lásku**, tým, že ich krmili nekvalitnými potravinami, tým, že ich nevhodne vychovávajú, atď.

MÝTUS 10

Ľudia s autizmom nevnímajú, či odmietajú okolité podnety, nič nepotrebujú, najlepšie je nechať ich tak.

Fakt, že ľudia s autizmom nekomunikujú, **odmietajú spolupracovať**, či sa aktívne sťahujú zo spoločnosti, neznamená, že sú takto spokojní a že pre ich život je najlepšie tento stav akceptovať. Najmä deti, ktorých vývoj je veľmi flexibilný a závislý na okolitých podnetoch, vyžadujú veľmi aktívny prístup.

Čo si prajeme pre naše deti do budúcnosti?

Aby boli šťastné. Aby sa v živote uplatnili, aj keď dospejú a stali sa z nich právoplatní a akceptovaní členovia tejto spoločnosti. Aby ľudia vedeli, že sa ich netreba báť, pretože majú v sebe viac lásky ako niektorí zdraví ľudia.

Ďakujem za pozornosť!

